

Bart Engelen

Yvonne Verbeek

Dopharma ontwikkelt innovatief premium supplement voor biggen in het kraamhok

Vetgeheim beschermt

Een speendip is vaak aanjager voor het gebruik van antibiotica. Om de biggezondheid via de darmen te ondersteunen, ontwikkelde Dopharma het gepatenteerde Y-D-Fix. Het smakelijke supplement rijk aan vetten en speciale vetzuren biedt natuurlijke bescherming vergelijkbaar met die van zeugenmelk. Biggendarmen doorstaan de stressrijke periode van spenen glansrijk.

“In elk willekeurig vakblad in de varkenshouderij zie je wel een artikel over additieven en voeders die een speendip bij biggen moeten voorkomen”, zegt Bart Engelen, varkensdierenarts bij Dopharma. “Zeugenhouders en hun voeradviseurs zijn erop gericht alle biggen in de kraamstal zo snel en zo veel mogelijk melk, pap of voerkorrels op te laten nemen. Toch bekleedt Y-D-Fix een bijzondere positie binnen het huidige assortiment aan supplementen en aanvullende biggenvoeders.

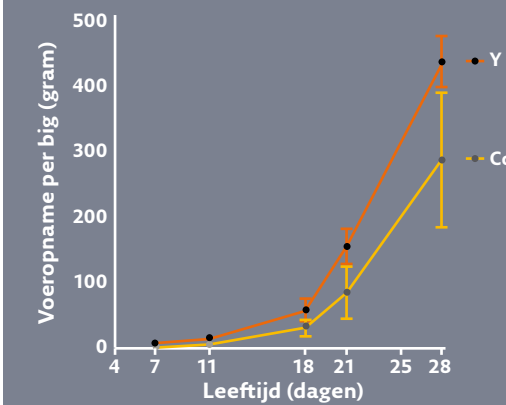
De samenstelling sluit naadloos aan op de natuurlijke ingrediënten en beschermende stoffen in de melk van de moderne zeug.” De ontwikkeling van een voeroplossing voor het speenprobleem is vijf jaar geleden gestart bij het farmaceutische bedrijf in Raamsdonksveer. Engelen: “Wij wilden een veilig product ontwikkelen dat de darmen maximaal beschermt rond spenen: het belangrijkste moment van stress in het biggenleven. Een tijdrovend proces omdat we met wetenschap-

pelijke onderzoeken en praktijktesten de effectiviteit gedegen hebben onderbouwd.”

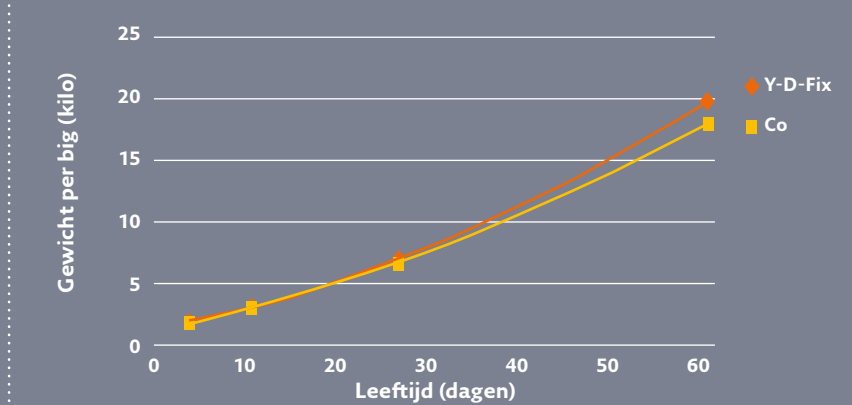
Melksamenstelling

Eerst is gestart met het ontrafelen van de samenstelling van zeugenmelk. “Melk van de zeug heeft alles in de goede verhoudingen in zich om nakomelingen beschermd groot te brengen. Elk stofje heeft een functie, want de natuur stopt dat er niet voor niets in”, stelt Yvonne Verbeek. Zij is R&D Officer

Meer vreten voor spenen

Y-D-Fix gevoerde big ontwikkelt zich beter

bij Dopharma en heeft een verleden als wetenschappelijk onderzoeker bij 's lands grootste zuivelverwerker. “Het supplement dat we willen maken, moet daar zo dicht mogelijk op aansluiten.” Daarom dook Verbeek in de literatuur en zijn melkmonsters genomen bij één tot drie weken in lactatie zijnde zeugen. Diverse kruisingsstypen met verschillende worpnummers zijn met de hand gemolken. “Een lastige klus, maar het heeft wel nieuwe kennis opgeleverd. Opvallend was het enorme verschil in het vetgehalte. In melk van de gemolken zeugen zat slechts 1 tot 1,2 procent vet terwijl gedateerde wetenschappelijke publicaties verwaarden vermelden tussen de 8 en 12 procent”, zegt Verbeek. “De verhouding tussen de verschillende vetzuren in het melkvet bleek wel vergelijkbaar te zijn. Elk vetzuur heeft een specifieke werking. Daarnaast is het vetachtige cholesterol een belangrijke bouwsteen voor cellen.”

Met kop en schouders

Met die nieuwe inzichten en kennis zijn vijf verschillende productsamenstellingen ontwikkeld. Vloeibare emulsies zijn onderzocht in een darmmodel dat ook onder stress is gezet. “Met deze in vitro test kregen we inzicht in welk prototype de darmcellen het beste beschermd. Samenstelling D stak er écht met kop en schouders bovenuit”, aldus Verbeek. Vervolgens is in Dopharma's proefstal bij biggen van 21 dagen het prototype D vergeleken met de andere producten en water. Met een maagsonde zijn dagelijks gecontroleerde hoeveelheden gegeven tot een paar

WIJ WILDEN EEN VEILIG PRODUCT ONTWIKKELEN DAT DE DARMEN MAXIMAAL BESCHERMT ROND SPENEN: HET BELANGRIJKSTE MOMENT VAN STRESS IN HET BIGGENLEVEN'

dagen na het spenen. Uit dat onderzoek bleek dat biggen die product D hadden gekregen duidelijk harder groeiden en lagere ontstekingsparameters hadden.

Praktijkproeven

Nadat bleek dat een gespreidroogde versie van product D extreem goed werd opgenomen door biggen in het kraamhok, is een supplement ontwikkeld in meelvorm: Y-D-Fix. Met dit product is een praktijkproef uitgevoerd op een zeugenbedrijf met een niet optimale voeropname bij de biggen. Vanaf dag 4 kregen biggen onbepaald Y-D-Fix tot vijf dagen voor het spenen. Daarna wordt Y-D-Fix tot vijf dagen na spenen beperkt gevoerd als topdressing over standaard spenvoer. Volgens Engelen heeft een big dan in totaal circa 300 gram Y-D-Fix opgenomen en is het standaard voerschema in de biggenopfok gehanteerd. “Y-D-Fix-tomen namen voor spenen ruim 50 procent meer voer op dan de tomen met alleen standaard spenvoer.

Bovendien was de variatie in voeropname tussen Y-D-Fix-tomen veel beperkter. Op dag 61 bleek dat de biggen in de Y-D-Fix-tomen gemiddeld twee kilo zwaarder waren.” Bij een gesloten varkensbedrijf dat het stimuleren van de voeropname prima voor elkaar had, is de proef op dezelfde manier uitgevoerd. De proefbiggen kregen Y-D-Fix volgens hetzelfde voerschema en de controlebiggen kregen melk en brij gevoerd. In beide groepen was er nauwelijks sprake van een speendip. Het lichaamsgewicht per big tussen beide groepen verschilde op een leeftijd van tien weken niet significant. Een identieke proef op dit bedrijf een maand later gaf hetzelfde beeld. “In eerste instantie was dit niet het resultaat dat we hadden verwacht”, merkt Engelen op. “Maar de inzet van Y-D-Fix bleek weldelig een positief effect te hebben. Na het individueel blijven volgen van de varkens tot aan het afleveren naar de slachterij, bleek in beide proeven dat de Y-D-Fix-varkens op dat moment gemiddeld 2,5 kilo zwaarder waren dan de controledieren.”

Maatadvies

Vierkante goed af te sluiten emmers met 5 kilo Y-D-Fix zijn verkrijgbaar via dierenartsen. “Logisch”, stelt Engelen, “gezien ons goede contact met varkensdierenartsen. Elke dag zijn zij bezig met de gezondheid op varkensbedrijven. Door hun maatadvies bij het toepassen van Y-D-Fix behalen varkenshouders het optimale rendement en krijgen wij waardevolle feedback.”

